

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя (реєстр. № 9483-2 від 25 липня 2023 року)

На виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради України від 9 серпня 2023 року № 3305-ІХ «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 31 серпня – 1 вересня 2023 року (протокол № 138) пропозиції і поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя (реєстр. № 9483-2) (далі – Законопроект).

До Комітету до другого читання надійшло від суб'єктів права законодавчої ініціативи 437 поправок та пропозицій.

З метою вдосконалення положень Законопроекту, а також дотримання законотворчої техніки Комітет на підставі статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» вважає за доцільне доповнити порівняльну таблицю такими правками і пропозиціями:

1) у Законі України «Про судоустрій і статус суддів»:

а) у статті 150:

частини першу та п'яту викласти в такій редакції:

"1. Призначення на посади державних службовців, працівників, які виконують функції з обслуговування, оплата праці та соціальні гарантії працівників апаратів місцевих, апеляційних судів, вищих спеціалізованих судів, апарату Верховного Суду, секретаріатів Вищої ради правосуддя і Вищої

кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, Служби судової охорони регулюються нормами законодавства про державну службу з урахуванням особливостей, визначених цим Законом. Особливості призначення на посади державних службовців та працівників, які виконують функції з обслуговування, в секретаріат Вищої ради правосуддя встановлюються Законом України «Про Вищу раду правосуддя»»;

"5. Розмір посадового окладу працівника секретаріату Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України, центрального органу управління Служби судової охорони, посада якого віднесена до найнижчої за умовами оплати праці посади державної служби, устанавлюється на рівні відповідного працівника апарату Верховного Суду, крім випадків, передбачених частиною дев'ятою цієї статті, а працівника територіального управління Державної судової адміністрації України, працівника територіального підрозділу Служби судової охорони - на рівні відповідного працівника апарату апеляційного суду";

абзац перший частини дев'ятої викласти в такій редакції:

"9. При Вищій раді правосуддя діє служба дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя, яка утворюється відповідно до Закону України «Про Вищу раду правосуддя»;

б) пункт 31 розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" доповнити абзацом третім такого змісту:

"Якщо на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» дисциплінарні справи, зазначені в абзаці другому цього пункту, не розглянуті Комісією, такі справи передаються для розгляду Вищій раді правосуддя. Ухвалюючи рішення за результатами розгляду таких дисциплінарних справ, Вища рада правосуддя застосовує дисциплінарні стягнення, визначені цим Законом. Особливості підготовки до розгляду, розгляду таких справ визначаються Вищою радою правосуддя";

2) у Законі України «Про Вищу раду правосуддя»:

а) частину п'яту статті 27 викласти в такій редакції:

«5. У секретаріаті Вищої ради правосуддя діє служба дисциплінарних інспекторів як самостійний структурний підрозділ.

До складу секретаріату Вищої ради правосуддя також входять помічники членів Вищої ради правосуддя, які є працівниками патронатної служби»;

б) частину першу статті 27¹ викласти в такій редакції:

"1. Кожний член Вищої ради правосуддя може мати помічників, статус і умови діяльності яких визначаються цим Законом та Положенням про помічників члена Вищої ради правосуддя.

Кількість помічників, яких може мати член Вищої ради правосуддя, визначається Вищою радою правосуддя у межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік для фінансування діяльності Вищої ради правосуддя";

в) у статті 29²:

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Загальна кількість дисциплінарних інспекторів з числа суддів у відставці та дисциплінарних інспекторів, які мають стаж роботи на посаді судді, не може становити більше половини від загальної штатної кількості дисциплінарних інспекторів служби";

у частині п'ятій:

пункти 2-4 викласти в такій редакції:

"2) аналізує матеріали дисциплінарних справ та матеріали за скаргами на рішення у дисциплінарних справах стосовно судді;

3) збирає інформацію, документи, інші матеріали в порядку, передбаченому статтею 31 цього Закону;

4) готує проекти ухвал і рішень дисциплінарної палати та Вищої ради правосуддя у межах дисциплінарного провадження стосовно судді, готує проекти висновків та рішень Вищої ради правосуддя за скаргами на рішення у дисциплінарних справах стосовно суддів";

пункт 5 виключити;

г) абзац третій частини першої статті 29³ викласти в такій редакції:

"Керівник служби дисциплінарних інспекторів є заступником керівника секретаріату Вищої ради правосуддя";

г) частину сімнадцяту статті 29⁴ викласти в такій редакції:

"17. На письмову вимогу кандидатів, участь яких було припинено у зв'язку з наявністю обґрунтованого сумніву щодо їх відповідності критерію доброчесності чи встановленим для судді етичним стандартам, Комісія, конкурсна комісія оприлюднює вмотивовані рішення стосовно таких кандидатів на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя";

д) абзац перший частини третьої статті 46 викласти в такій редакції:

"3. Рішення про відмову у відкритті дисциплінарної справи на вимогу члена Дисциплінарної палати, який не згодний з таким рішенням, або на вимогу дисциплінарного інспектора Вищої ради правосуддя - доповідача

передається для розгляду та остаточного ухвалення до Вищої ради правосуддя у пленарному складі";

е) у статті 48:

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

"1. Після відкриття дисциплінарної справи дисциплінарний інспектор Вищої ради правосуддя - доповідач здійснює підготовку справи до розгляду Дисциплінарною палатою, визначає свідків чи інших осіб, які підлягають виклику або запрошенню взяти участь у засіданні та здійснює інші дії, необхідні для розгляду справи Дисциплінарною палатою";

абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

"4. Якщо в матеріалах, підготовлених дисциплінарним інспектором Вищої ради правосуддя – доповідачем, вбачаються суттєві недоліки (необґрунтованість висновку, непропорційність виду дисциплінарного стягнення), і у зв'язку із цим Дисциплінарна палата не може ухвалити відповідне рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді або про відмову у притягненні до дисциплінарної відповідальності судді, ця Дисциплінарна палата протягом 15 днів з дня отримання таких матеріалів повертає їх разом із проектом висновку дисциплінарному інспектору – доповідачу на доопрацювання";

є) у статті 49:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Розгляд дисциплінарної справи відбувається у відкритому засіданні Дисциплінарної палати, в якому беруть участь дисциплінарний інспектор Вищої ради правосуддя - доповідач, суддя, скаржник, їх представники.

Перебіг засідання транслюється в режимі реального часу на офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

На підставі вмотивованого клопотання дисциплінарного інспектора Вищої ради правосуддя - доповідача, судді, скаржника, їх представників або за власною ініціативою Дисциплінарна палата може не здійснювати таку трансляцію, ухваливши відповідне рішення";

доповнити частинами чотирнадцятою - шістнадцятою такого змісту:

"14. Дисциплінарна палата може зупинити розгляд дисциплінарної справи у разі:

1) перебування судді у складі Збройних Сил України або інших утворених відповідно до закону військових формувань, що переведені на воєнний стан або залучені до безпосередньої участі у бойових діях або забезпечують здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування

збройної агресії, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення);

2) тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці;

3) існування інших обставин, які унеможливають розгляд такої справи.

15. Загальна тривалість здійснення дисциплінарного провадження не може перевищувати 18 місяців з дня отримання Вищою радою правосуддя відповідної дисциплінарної скарги, або дня прийняття Дисциплінарною палатою Вищої ради правосуддя рішення про відкриття відповідної дисциплінарної справи за власною ініціативою, або дня отримання Вищою радою правосуддя відповідного звернення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України до дня ухвалення Дисциплінарною палатою рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності судді або про відмову в притягненні судді до дисциплінарної відповідальності, без урахування часу зупинення розгляду дисциплінарної справи. У разі порушення зазначеного строку дисциплінарне провадження підлягає закриттю за рішенням Дисциплінарної палати.

16. Підстава для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності вважається встановленою Дисциплінарною палатою (Вищою радою правосуддя) за результатами розгляду дисциплінарної справи, якщо докази, надані та отримані в межах дисциплінарного провадження, є чіткими та переконливими для підтвердження існування такої підстави.

Чіткими та переконливими є докази, які з точки зору звичайної розсудливої людини у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин, які є підставою для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності";

ж) частину четверту статті 50 викласти в такій редакції:

"4. Рішення у дисциплінарній справі ухвалюється відкритим поіменним голосування простою більшістю голосів";

з) частину одинадцяту статті 51 викласти в такій редакції:

"11. Рішення за результатами розгляду скарги на рішення Дисциплінарної палати Вища рада правосуддя ухвалює відкритим поіменним голосуванням. Копія рішення Вищої ради правосуддя, ухваленого за результатами розгляду скарги на рішення Дисциплінарної палати, у триденний строк з дня ухвалення вручається чи надсилається судді та скаржнику або їх представникам";

и) абзац тринадцятий пункту 23¹² розділу III доповнити реченням такого змісту: "На помічників поширюються обов'язки, передбачені абзацами десятим - дванадцятим цього пункту";

3) доповнити розділ II Законопроекту пунктом 4 такого змісту:

"4. Кабінету Міністрів України передбачити у проекті закону про Державний бюджет України на 2024 рік кошти, необхідні для забезпечення роботи служби дисциплінарних інспекторів".

Комітетом до другого читання підготовлено Порівняльну таблицю до Законопроекту, яка містить 450 пропозицій і поправок, за результатом розгляду яких пропонується 46 врахувати повністю, частково врахувати 7, редакційно врахувати 12 та 385 відхилити.

Розглянувши Законопроект, підготовлений до другого читання, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо зміни статусу та порядку формування служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя (реєстр. № 9483-2) прийняти в другому читанні та в цілому в редакції, запропонованій Комітетом, а також у разі прийняття Законопроекту як Закону доручити Комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову Комітету МАСЛОВА Д.В.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

